

AC-108

April-2025

M.A., Sem.-IV

508 : History

(Environmental History of India)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. પર્યાવરણીય પુરાતત્વનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો. 14
અથવા
1. ઔદ્યોગિકીકરણ અને પર્યાવરણીય અસમતુલા વચ્ચે સંબંધ સ્પષ્ટ કરો. 14
2. વનવિનાશ પર્યાવરણીય પ્રદૂષણ માટે જવાબદાર છે. વિધાન સમજાવો. 14
અથવા
2. દરિયાઈ પ્રદૂષણ માટે જવાબદાર કારણો જણાવો. 14
3. વાતાવરણમાં ગ્રીન હાઉસ ગેસીસની ઐતિહાસિક ઉત્ક્રાંતિ સમજાવો. 14
અથવા
3. ઈ.સ. 1700 બાદ ભારતમાં ગ્રીન હાઉસ ગેસીસની ધનતા સ્પષ્ટ કરો. 14
4. પર્યાવરણીય બદલાવ માટે ગ્લોબલ વોર્મિંગ જવાબદાર છે. સમજાવો. 14
અથવા
4. ગ્રીન હાઉસ ગેસીસ અને ગ્લોબલ વોર્મિંગ વચ્ચે સંબંધ સ્પષ્ટ કરો. 14
5. કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 14
  - (1) પર્યાવરણીય પુરાતત્વ એટલે શું ?
  - (2) પર્યાવરણની વ્યાખ્યા આપો.
  - (3) પ્રદૂષણ એટલે શું ?
  - (4) દરિયાઈ પ્રદૂષણ માટે જવાબદાર કારણો કયા છે ?
  - (5) જૈવ વિવિધતાના નાશ માટે કયા પરિબળો જવાબદાર છે ?
  - (6) વાતાવરણીય બદલાવ એટલે શું ?
  - (7) ઔદ્યોગિકીકરણનો અર્થ સમજાવો.
  - (8) પર્યાવરણીય અસમતુલા માટે શહેરીકરણ કેટલે અંશે જવાબદાર છે ?
  - (9) વાતાવરણીય ધનતાનો અર્થ સમજાવો.
  - (10) ગ્રીન હાઉસ ગેસીસમાં કયા ગેસીસનો સમાવેશ થાય છે ?
  - (11) પર્યાવરણીય નૈતિકતા એટલે શું ?
  - (12) પર્યાવરણીય પુરાતત્વની પદ્ધતિઓ જણાવો.

Seat No. : _____

AC-108

April-2025

M.A., Sem.-IV

508 : History

(Environmental History of India)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the meaning of Environmental Archaeology. 14
- OR**
1. Describe the relationship between Industrialization and Environmental Degradation. 14
2. Deforestation is the reason for Environmental Pollution. Explain the statement. 14
- OR**
2. Describe the reason behind the Maritime Pollution. 14
3. Explain the historical evolution of Green House Gases in Atmosphere. 14
- OR**
3. Describe the concentration of Green House Gases in India after 1700 CE. 14
4. Global Warming is responsible for the climate change. Describe. 14
- OR**
4. Explain the Correlation between Green House Gases and Global Warming. 14
5. Give the answer of any **seven** : 14
  - (1) What is the Environmental Archaeology ?
  - (2) Give the definition of Environment.
  - (3) What is Pollution ?
  - (4) Which are the factors behind Maritime Pollution ?
  - (5) Which are the factors behind Loss of Biodiversity ?
  - (6) Give the definition of climate change.
  - (7) What is Industrialization ?
  - (8) To what extent is urbanization responsible for the environmental degradation ?
  - (9) What is Atmosphere Concentration ?
  - (10) How many gases are known as Green house gases ?
  - (11) What is Environmental Ethos ?
  - (12) What are the methods of Environmental Archaeology ?